

DH MENER

Redaktør Are Knudsen
are@dagligvarehandelen.no

Kampen mot matkriminelle

I siste utgave av Aktuell Sikkerhet kan vi lese at en stor, ikke navngitt norsk matvareprodusent er fortvilet etter at piratkopiert emballasje er på avveie. Ifølge fagbladet frykter man at emballasjen står plassert i norske butikkhyller – fylt med et jukseprodukt som utgir seg for å være ekte vare. Det hele startet da Tolletaten i Hedmark kontrollerte en varebil på vei inn til Norge. Der fant de 3.300 enheter av nevnte emballasje sammen med andre smuglervarer. I ettertid er det dokumentert at en fabrikk i Øst-Europa har produsert 100.000 piratkopier av emballasjen, men ingen vet hvor den er blitt av. Ifølge Tollvesenet skal det være snakk om emballasje som utelukkende er salgbar i Norge.

Denne saken er en viktig påminnelse om at dagligvarebransjen er en attraktiv arena for kriminelle. Vi har tidligere sett eksempler på at utenlandske underleverandører har levert noe annet enn de har blitt enig med sine norske kunder om. Det er ikke veldig lenge siden vi hadde saken om hestekjøtt i norsk lasagne, som førte til rutineendringer i hele bransjen. Men denne kampen må utkjempes – og vinnes – hver dag. Dessverre ligger de kriminelle ofte et hestehode foran dem de vil lure, og går det ikke første gang, prøver de seg gjerne igjen. Det kan nemlig være store summer å tjene på å jukse med matvarer.

Så langt har vi, så vidt vi vet, vært forskånet for direkte helsefarlige følger av matkriminalitet, men det er trolig bare et tidsspørsmål. Gjerningspersonene er lite opptatt av mattrygghet, og man har ingen kontroll over hva de putter i piratproduktene sine. Og om vi ser på en annen utsett dagligvarekategori, nemlig tobakk, er det all grunn til bekymring. I piratproduserte smuglervarer på det norske markedet har man funnet både farlige giftstoffer, som asbest, og menneskelige ekskrementer. I Kina viste det seg at produsentene bak den mest populære morsmelkerstatningen for noen år siden tilsatte melamin for å spare penger. Kynismen og grådigheten kjenner nær sagt ingen grenser.

I saken om den forsvunne matemballasjen, er både Mattilsynet og politiet koblet inn. I dette tilfellet mener tilsynet det ikke er nødvendig å advare forbrukerne om en mulig helsefare. Men det hadde vært svært interessant å vite hvor en utenlandsk, kriminell aktør mener å kunne omsette 100.000 enheter tilsynelatende norskproduserte matvarer. For de går neppe til et slikt skritt uten å ha kundegrunnlaget på plass. ■

Matkriminalitet: Når politiet settes inn, er skaden ofte allerede skjedd. Krigen mot matkriminelle må i stor grad føres av bransjen selv – godt hjulpet av Tollvesenet og Mattilsynet.

«Kynismen og grådigheten kjenner nær sagt ingen grenser.»

SIGNE BUNKHOLT SÆTER

Signe Bunkholt Sæter er kommunikasjonssjef for samfunnsansvar og bærekraft i Norgesgruppen. Hun skriver næringspolitiske kommentarer på denne plass. Vi gjør oppmerksom på at hennes meninger ikke nødvendigvis sammenfaller med redaksjonens.

Sammen for fremtiden: Konsernsjef Runar Hollevik i Norgesgruppen (t.v.), Gro-fondsleder Alvild Hedstein, styreleder Anders Nordlund i Gartnerhallen og Bama-sjef Rune Flaen vil være en del av det grønne skiftet.

Mer norsk frukt og grønt – for en bærekraftig verdikjede

Vi vet at vi er på vei mot ni milliarder mennesker på jorda i 2050. Hvordan skal vi sikre mat til alle slik at kloden vår tåler det?

Diskusjonen om knapphet på ressursene er stadig mer aktuell, og en bærekraftig verdikjede fra jord til bord er en vesentlig del av diskusjonen.

I november leverte utvalget for Grønn konkurransekraft sin rapport til Regjeringen om omstilling fra fossiløkonomi til bioøkonomi. På hvilke områder er det grunnlag for å skape arbeidsplasser og vekst som også tar hensyn til ressursknappheten vi står overfor i årene som kommer? Noen av løsningene finner vi i verdikjeden for matproduksjon. Både NHOs bioøkonomipanel og NIBIO har estimert at verdiskapingen fra ressursene i hav, skog, jord og mat i Norge kan øke fra dagens 250-300 milliarder kroner til 1000 milliarder kroner i 2050. Det er viktig med full ressursutnyttelse i årene som kommer for å skaffe mat på bordet til ni milliarder mennesker.

Ett av virkemidlene i arbeidet med å øke den norske produksjonen av frukt og grønnsaker er Grofondet, som åpnet for søknader forrige uke. 100 millioner kroner er satt av med mål om økt verdiskaping og økt forbruk av norsk frukt og grønt. Det er Norgesgruppen, Bama og Gartnerhallen som har satt av midlene fra eiendomssalg. Pengene skal komme hele verdikjeden til gode med bedre og flere produkter – fra jord til bord, og fra bonde til forbruker. Ønsket er at næringen skal videreutvikles på en bærekraftig måte, blant annet ved utvikling av ny teknologi og nye produkter.

Dette er et konkret bidrag inn i det grønne skiftet. Verdiskaping av norsk frukt, bær, grønnsaker og potet skal, gjennom bidrag fra

Grofondet, økes med 150 prosent innen 2030. Det skal skje via støtte til forsknings- og utviklingsprosjekter som kan

- gi helårsproduksjon av flere vekster, og dermed økt produksjon
- utvikle mer robuste og motstandsdyktige sorter, og dermed redusere svinn
- utvikle mer klimavennlig produksjon, for eksempel med bedre pakking og annen teknologi
- gi helsefremmende effekt ved økt konsum på grunn av bedre utvalg og større mangfold

Potensialet for økt norsk produksjon er til stede. Vi vet også at kundene vil ha norske varer. Hele 85 prosent av de spurte i Ipsos undersøkelse Norske Spisefakta 2016 mener det er viktig at landbruksproduktene han eller hun kjøper og spiser er norske. Det er en sterk trend, og det vises også i vår omsetning. 40 prosent av frukt- og grønnsalget i Norgesgruppens butikker kommer fra norsk jord, og dette tallet øker.

Vi vil alle bidra til en bærekraftig utvikling. Effektiv og klimavennlig produksjon, full ressursutnyttelse og et variert og godt sortiment i butikk er noe av det vi kan gjøre noe med. Løp og søk! ■

«Ønsket er at næringen skal videreutvikles på en bærekraftig måte.»

Dagligvarehandelen

Frittstående ukeavis
for dagligvarebransjen

Trade Press AS
Mariboes gate 8, 0183 Oslo
Telefon 24 07 70 07

Dagligvarehandelen distribueres til alle dagligvareforretninger, kjedekontorer, samt kiosker og bensinstasjoner med dagligvare i sortimentet.

Fagpressen
OPPLAGSKONTROLLERT

Redaktør
Are Knudsen
are@dagligvarehandelen.no

Journalist
Marit Haugdahl
marit@dagligvarehandelen.no

Journalist
Arne Giverholt
arne@dagligvarehandelen.no

Markedssjef
Bjørg Ekelund
bjorg@dagligvarehandelen.no

Salgskonsulent
Tone Anita Vågsberg
tone@dagligvarehandelen.no

Daglig leder
Magne Lerø
magne@dagligvarehandelen.no

Journalist
Christian Dietrichson
Christian@dagligvarehandelen.no

Journalist
Pål H. Christiansen
pal@dagligvarehandelen.no

Salgskonsulent
Sam Niskanen
sam@dagligvarehandelen.no

Kommentator
Reidar Molthe
reidar@dagligvarehandelen.no